

Θεατρικές
δραστηριότητες και
τεχνικές
ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ
Θέατρο ως
Εκπαίδευση*

* σχετικά και «Τεχνικές-
συμβάσεις Γιαννούλη»

Παιχνίδια

- Δεν ξεχνάμε ότι ακόμα και απλά παιδικά παιχνίδια μπορούν να συνδυαστούν με το θέμα της ιστορίας μας (σχετικά βλ ΡΡ ενεργοποίηση, παιχνίδια)

Ακίνητη – Δυναμική εικόνα

Δημιουργία μιας εικόνας από μια στιγμή της ιστορίας με τα σώματα των παιδιών

Τα παιδιά εξοικειώνονται με την διαδικασία να μένουν ακίνητα και να ζωντανεύουν μια σκηνή

Μια ενδιαφέρουσα δραστηριότητα είναι τα παιδιά να δημιουργούν μια σειρά από εικόνες μεταβαίνοντας από την μια στην άλλη με αργό ρυθμό.

Όταν η ομάδα εκτελεί μια δράση μπορεί να παγώνει με το σήμα του δασκάλου (freeze frame)

Ακίνητη/Δυναμική εικόνα εξέλιξη

- Χτίζουμε την εικόνα σταδιακά, ένα παιδί την φορά (tableau)
- Αναπαριστούμε μια εικόνα την φορά
- Την ζωντανεύουμε με ένα σήμα, ένα χτύπημα χεριού, το ταμπούρλο
- Κάνουμε ανίχνευση σκέψης
- Προσκαλούμε ένα χαρακτήρα να βγει από τη σκηνή και να μας μιλήσει
- Κάνουμε ερωτήσεις στους χαρακτήρες
- Μπορούμε να προεκτείνουμε την δράση, να δούμε τι γίνεται μετά

Συμπληρώνοντας
ακίνητη εικόνα

Σε κύκλο. Μπαίνει κάποιος (παιδί
ή δάσκαλος) σε παγωμένη εικόνα
σε σημείο όπου εμπλέκεται με
κάποιον άλλο χαρακτήρα

Μπαίνουν άλλοι και
συμπληρώνουν την εικόνα

(Αναγνώρισαν την εικόνα;
Μπορούν να εκφράσουν με το
σώμα και τη φωνή τον άλλο
χαρακτήρα;)

Ανακριτική καρτέκλα

Ποιόν χαρακτήρα θέλουν να «ανακρίνουν» τα παιδιά και γιατί;

Τί θέλουν να μάθουν;

Θα σχεδιάσουν τα παιδιά τις ερωτήσεις ή θα ρωτήσουν αυθόρμητα;

Πώς μπορώ να βοηθήσω στις ερωτήσεις ;

Ανακριτική καρέκλα

- Ο δάσκαλος κάθεται σε καρέκλα ακούει ερωτήσεις και απαντά μέσα σε ρόλο
- Βοηθά τα παιδιά να καταλάβουν τα κίνητρα κάποιας συμπεριφοράς, ποιος είναι ο χαρακτήρας, πώς νιώθει κ. ά
- Εναλλακτικά στην καρέκλα κάθεται ένα παιδί και απαντά σε ρόλο

Ανίχνευση σκέψης & εσωτερικός μονόλογος

Πριν την τεχνική σκεφτόμαστε:

Ποια ερωτήματα θέλουμε να θέσουμε;

Σε ποιες στιγμές θέλουμε να εστιάσουμε στο τί σκέφτεται ο χαρακτήρας;

Θέλουμε να μιλήσουν τα παιδιά ως χαρακτήρας;

Κάποιες φορές μπορούμε να ζητήσουμε από τα παιδιά να περπατούν και να λένε δυνατά τις σκέψεις τους ως εσωτερικός μονόλογος);

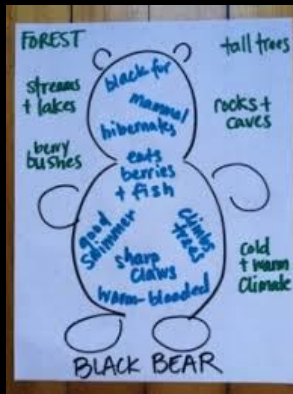

Ανίχνευση σκέψης

- Οι σκέψεις ενός χαρακτήρα λέγονται δυνατά με ένα απαλό σκούνημα στον ώμο.
- Η σκέψη λέγεται σε πρώτο πρόσωπο.

Εσωτερική φωνή

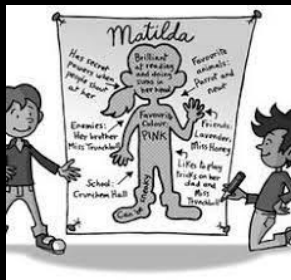
Κάποιος από το κοινό πηγαίνει πίσω από τον χαρακτήρα-ήρωα στην ίδια στάση με αυτόν και εκφράζει την σκέψη του.

Ρόλος στον τοίχο

Ποιους χαρακτήρες θα επιλέξουμε για την τεχνική;

Πώς θα μπαίνουν τα σχόλια; τυχαία ή σε κατηγορίες;

Θα κάνουμε την τεχνική σε μια φάση ή

στην αρχή αλλά στην συνέχεια, όταν μπορούμε να βάλουμε πιο πολλά στοιχεία για τον χαρακτήρα;

Ρόλος στον τοίχο (πώς δουλεύουμε)

Σχεδιάζουμε το περίγραμμα ενός χαρακτήρα

Απ' έξω γράφουμε τι σκέφτονται οι άλλοι γι' αυτόν

Μέσα τι σκέφτεται ή πώς νιώθει ο ίδιος

Μπορούμε να δημιουργήσουμε κατηγορίες όπως, τί γνωρίζουμε για τον χαρακτήρα ή τί νομίζουμε ότι γνωρίζουμε

Τι λέει ο χαρακτήρας, τί κάνει, πώς αισθάνεται

Μπορούμε να καταγράψουμε τί νιώθει ο χαρακτήρας στις διάφορες φάσεις του δράματος

- Υπάρχει κάποια στιγμή που ο χαρακτήρας πρέπει να πάρει μια απόφαση;
- Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο παράλληλες γραμμές και στέκονται αντικρουστά

Διάδρομος συνείδησης

- Ο χαρακτήρας περνά ενδιάμεσα και ακούει τις σκέψεις του όπως τις λένε τα παιδιά
- Μπορούμε να προσπαθήσουμε να πείσουμε τον χαρακτήρα για τη μια ή την άλλη απόφαση
- Μπορούμε να δώσουμε τα θετικά ή τις συνέπειες που θα έχει μια σημαντική απόφαση του χαρακτήρα

Συλλογικός ρόλος

- Είναι ένας τρόπος η ομάδα να υποδυθεί συλλογικά έναν ρόλο όπου καθένας παίρνει τον λόγο όταν θέλει
- Συχνά δημιουργείται ένα είδος διαλόγου μεταξύ των ατόμων που συμμετέχουν στον συλλογικό ρόλο
- Ο δάσκαλος μπορεί να θέσει οδηγίες, πχ όλοι να μιλήσουν μια φορά, ή να μη μιλάει κάποιος πολλές φορές κλπ.

Ομαδικοί αυτοσχεδιασμοί

Αυτοσχεδιασμός από όλη η ομάδα με τον Δάσκαλο σε Ρόλο

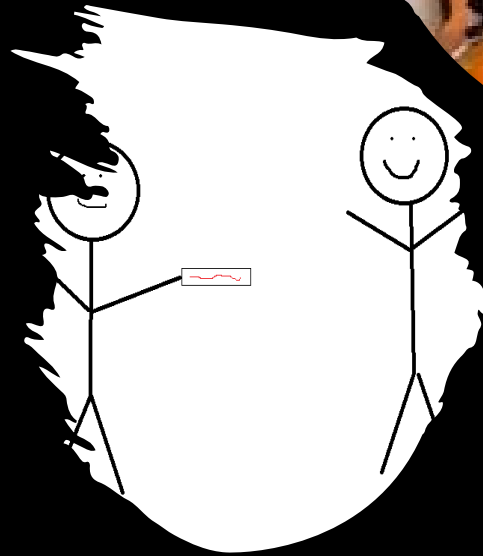
- Για παράδειγμα:

Πάμε όλοι μαζί να δούμε τι γίνεται στο σπιτάκι στο δάσος. Συνεχίζουμε τη δράση ανάλογα με το τι θέλουμε να πετύχουμε

Καλούμε τα παιδιά να δημιουργήσουν σκηνές που δεν αναφέρονται στην ιστορία .

Αυτοσχεδιασμός

- Οι χαρακτήρες και η πλοκή ενός βιβλίου μπορούν να αποτελέσουν την βάση για αυτοσχεδιασμούς και να δημιουργήσουν τα παιδιά διαλόγους ή επιπλέον σκηνές
- Ένας αυτοσχεδιασμός που γίνεται πάνω σε μια συγκεκριμένη σκηνή ή εικόνα θα βοηθήσει τα παιδιά να εμπλακούν περισσότερο στην ιστορία και να αναγνωρίσουμε τι καταλαβαίνουν ή μαθαίνουν από αυτήν.
- Κάποιες φορές ο αυτοσχεδιασμός είναι αυθόρμητος ή άλλες ο/η δάσκαλος/α δίνει μια φράση για να ξεκινήσουν ή να τελειώσουν τα παιδιά με αυτή.

Ένας/μια είναι ο γλύπτης και ο άλλος/η το γλυπτό. Το γλυπτό είναι συμβολικό.

Γλυπτά

Μπορούμε να ζητήσουμε, για παράδειγμα, να δημιουργήσουν τον χαρακτήρα με τέτοιο τρόπο ώστε να δείχνει ποιος είναι τι επιδιώκει, με συγκεκριμένη στάση

Συμβούλιο

Τα παιδιά συμμετέχουν σε ρόλο και καλούνται να συγκεντρωθούν και να πάρουν μια απόφαση ή να βρουν λύση σε ένα πρόβλημα δάσκαλος μπορεί να συντονίζει ως πρόεδρος του συμβουλίου

Κρυφακούσματα

- Η τεχνική επιτρέπει να ακούσουμε συζητήσεις μεταξύ των χαρακτήρων
- Αυτός που κρυφακούει μπορεί να βρίσκεται σε συγκεκριμένο ρόλο ή απλά περνά από μια ομάδα ή ζευγάρι και ακούει

Παράσταση Carousel

- Κάθε ομάδα μπορεί να προετοιμάσει μια σκηνή από την ιστορία
- Οι σκηνές οργανώνονται και παρουσιάζονται σε σειρά με σήμα του δασκάλου ή με κάποια ένδειξη που έχει συμφωνηθεί.
- Πριν και μετά την παρουσίαση οι ομάδες παγώνουν
- Η τεχνική δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να λειτουργούν διαδοχικά ως συμμετέχοντες και ως κοινό

Δάσκαλος/α σε Ρόλο (ΔσΡ)

Τί εξυπηρετεί η τεχνική;

- Η Δασκάλα συμμετέχει μαζί με τα παιδιά και μπαίνει σε έναν ή περισσότερους ρόλους έτσι ώστε να:
  - δίνει πληροφορίες
  - διαμεσολαβεί μέσα από τον ρόλο της,
  - θέτει διλήμματα,
- εμπυχώνει και διευκολύνει τα παιδιά να μπαίνουν σε ρόλο μέσα στο «δράμα»
- προκαλεί την συμμετοχή τους

Πώς
λειτουργεί;
Ο/η ΔσΡ
μπορεί να:

- χτίζει έναν φανταστικό κόσμο
- προκαλεί με ερωτήσεις
- κινεί το ενδιαφέρον
- δημιουργεί δραματική ένταση
- εμπλέκει συναισθηματικά τα παιδιά
- αναπτύσσει περαιτέρω την πλοκή της ιστορίας

Δάσκαλος/α σε ρόλο

Μια από τις πιο
σημαντικές τεχνικές
του εκπαιδευτικού
δράματος

Διαδεδομένη τεχνική
που εισήγαγε η
Heathcote με πολλές
παραλλαγές

Τι να προσέξουμε

- Είναι απαραίτητο να γίνεται ξεκάθαρο πότε η δασκάλα μπαίνει η βγαίνει από τον ρόλο. Γι' αυτό χρησιμοποιεί κάποιο σύμβολο, ένα αντικείμενο, ένα μαντήλι. Το σκηνικό αντικείμενο μπορεί να σηματοδοτεί πότε ο/η εκπαιδευτικός βρίσκεται σε ρόλο και πότε όχι και οφείλουμε να το εξηγούμε στα παιδιά (π.χ. λέμε ότι όταν φοράω αυτό το κίτρινο μαντήλι είμαι η μαμά πάπια)
- Η δασκάλα πρέπει να μπαίνει σε ρόλο με συνέπεια, να τον υποστηρίζει ώστε να πείσει και τα παιδιά
- Να κρατάμε τον ρόλο σύντομο για να μην παίρνουμε χρόνο και δυναμική από τα παιδιά.

ΔσΡ

- Να έχουμε ξεκαθαρίσει μέσα μας γιατί χρησιμοποιούμε αυτή την τεχνική, ποιος είναι ο σκοπός που επιδιώκουμε

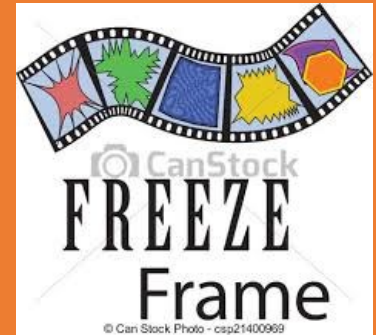
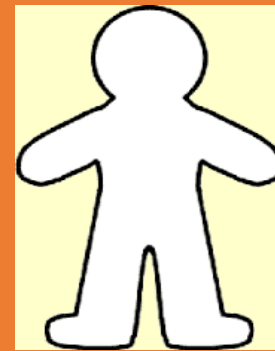
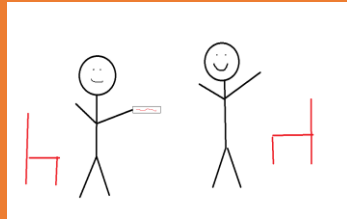

Στοιχεία του ρόλου (ΔσΡ)

1) Στάση -ευθύνη,
συμπεριφορά,
συναισθηματική
κατάσταση

2) Λειτουργία –τι
εξυπηρετεί στην ιστορία;
Δίνει συμβουλές,
συντονίζει συζήτηση, ζητά
βοήθεια κλπ

3) Κύρος –ανώτερο,
κατώτερο ή ισότιμο σε
σχέση με τα παιδιά

Ποιες τεχνικές
θεάτρου/δράματος
αναγνωρίζετε;

Άσκηση

- Από το παράδειγμα εκπαιδευτικού δράματος που έχουμε προσεγγίσει:
«Γιατί οι νυχτερίδες κρέμονται ανάποδα»,
ας δούμε τον σκοπό, τι μπορεί να πετύχει η δασκάλα σε ρόλο, ποια ήταν τα στοιχεία του ρόλου που επέλεξε.